

De kracht van integrale zorg

Bij Rivas Zorggroep ervaren we dagelijks de kracht van domeinoverstijgende, integrale zorg. Als ketenorganisatie leveren we medisch specialistische basiszorg, revalidatiezorg, ouderenzorg, wijkverpleging en paramedische zorg zoals fysiotherapie, logopedie, ergotherapie en diëtetiek. Hiermee hebben we een organisatie waarmee we lijnloos zorg kunnen leveren en ketenoverstijgend kunnen innoveren. Vanuit deze unieke positie werken wij nauw samen met huisartsen, verloskundigen, andere zorgaanbieders, gemeenten, zorgverzekeraars en natuurlijk onze partners binnen de Samenwerkende Algemene Ziekenhuizen (SAZ). Met hen bespreken we belangrijke thema's als passende zorg, samenwerking en financiering en nemen we onze verantwoordelijkheid om de zorg in onze regio toegankelijk en toekomstbestendig te houden.

Vanuit onze ervaringen als ketenorganisatie zijn wij overtuigd van de waarde van integrale zorg. Integrale zorg kan een belangrijke bijdrage leveren om de kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid van de Nederlandse zorg nu, en in de toekomst te waarborgen. In 2050 heeft namelijk meer dan 60% van de inwoners minimaal één chronische aandoening, en meer dan 35% heeft twee of meer chronische aandoeningen (bron: RIVM, Volksgezondheid Toekomstverkenning [VTV] 2024).

Voor inwoners met meervoudige vragen is integrale zorg noodzakelijk, omdat dit inzet vraagt van verschillende zorg- en welzijnsaanbieders. Ik ben trots op hoe onze collega's passende zorg binnen en buiten onze zorggroep organiseren. Maar dat blijft wel een uitdaging. Verschillende financieringsstelsels, wetten en verantwoordingseisen maken een naadloze samenwerking lastig.

Knelpunten die we tegenkomen

Een goed voorbeeld van domeinoverstijgende zorg binnen Rivas is onze pilot met de inzet van wijkverpleegkundigen in de acute zorg. Deze verpleegkundigen werden ingezet in de beoordeling en/of het regelen van zorg om ziekenhuisopnames te voorkomen en wachttijden te verkorten. Door kleine medische handelingen (bijv. een verstopte blaaskatheter doorspoelen) of visite naar de patiënt over te nemen, werd de druk op huisartsen en SEH's verlicht.

Patiënten ontvingen de juiste zorg op de juiste plek en konden thuisblijven als acuut medisch ingrijpen niet nodig was. Hoewel de pilot succesvol was vanuit zorgperspectief, bleek deze financieel niet haalbaar. Er is namelijk geen gepaste financiering voor wijkverpleegkundigen in de acute zorgketen in avond-, nacht- en weekenduren. Hierdoor heeft de pilot geen vervolg gekregen.

De benodigde speelruimte in de bekostigingssystematiek om buiten de bestaande paden te treden, is beperkt. De Beleidsregel Innovatie voor kleinschalige experimenten van de NZa biedt zorgaanbieders tijdelijk ruimte om te experimenteren met nieuwe vormen van bekostiging in de Zvw en Wlz. Maar deze biedt geen ruimte voor nieuwe interventies die (nog) niet aan de vergoedingscriteria van de Zvw en de Wlz voldoen. Daarnaast bieden subsidies of innovatiegelden alleen tijdelijke oplossingen. En gesprekken met onze zorgverzekeraars hebben tot nu toe ook niet tot een structurele bekostiging van dit initiatief geleid.

De huidige bekostigingssystematiek zit duurzame samenwerking tussen disciplines en sectoren dusdanig in de weg dat het verlenen van zorg over de sectoren heen wordt belemmerd.

Samenwerken voor verandering

Om de knelpunten in het zorgstelsel aan te pakken, zet Rivas actief in op samenwerking met overheidsinstanties, zorgverzekeraars en andere partners en tonen we eigenaarschap om goede zorg in de regio toegankelijk te houden.

Koning Willem-Alexander kwam bij ons op werkbezoek in het kader van passende, integrale zorg. Ook organiseerden we recent een 'overheidsbezoek' waarbij partijen als de NZa, VWS en zorgverzekeraars deelnamen. Tijdens deze sessies deelden we zestien concrete knelpunten in domeinoverstijgende samenwerking. Deze voorbeelden hebben we geclusterd in vier overkoepelende thema's: belemmeringen wat betreft domeinoverstijgende inzet van expertise, financiering, bekostiging en wet- en regelgeving.

Er is bereidheid om samen te werken en stappen te zetten, maar dan kunnen structurele stappen niet meer uitblijven. De diversiteit in inkoopvoorwaarden van zorgverzekeraars en de beperkte speelruimte binnen de bekostigingssystematiek moeten aangepast worden, anders blijft er een rem op innovaties zitten. Zolang we blijven proberen te transformeren vanuit de beperkingen van het huidige zorgstelsel, komen we er niet.

Om de beweging naar integrale zorg voort te zetten, is het essentieel dat de overheid en zorgverzekeraars de randvoorwaarden verbeteren.

We hebben passende financiering nodig, die structurele bekostiging voor samenwerking tussen sectoren faciliteert. Daarnaast is databeschikbaarheid, lijnloze personeelsinzet en simpel en eenvoudig toezicht noodzakelijk. Alle systeempartijen - overheid en toezichthouders, financiers en leveranciers, zorg- en welzijnsaanbieders - moeten aan de slag om de potentie van integrale zorg te verzilveren.

*Zullen we allen lef tonen en in verbinding blijven?
Samen kunnen we werken aan een zorgsysteem
dat klaar is voor de toekomst – voor iedereen.*

Mariëlle Bartholomeus
Bestuurder Rivas Zorggroep

Een serie verhalen

Om het gesprek terug te brengen naar de kern – daar waar patiënt en zorg elkaar ontmoeten – delen onze ziekenhuizen de komende periode verhalen. Deze verhalen belichten wat goed gaat, waar de knelpunten liggen en wat nodig is om de integrale beweging voort te zetten.

Dit is ervaring 3 in de serie.